

Генеративне мистецтво вносить плутанину в поняття авторства, наступний алгоритм та ШІ можуть створювати унікальні зображення без участі людини. Це порушує питання про те, чи може бути ШІ справжнім автором.

С. Остроус

АНАЛОГОВА ФОТОГРАФІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ХУДОЖНЬОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ

S. Ostrous

ANALOG PHOTOGRAPHY AS AN ARTISTIC TOOL

Розвиток цифрових технологій спрямований на постійне підвищення якості зображення, зручності та простоти у використанні. Парадоксальним чином, це призводить до певного зворотного ефекту. Технічна якість безумовно зростає, але зумовлена вона не майстерністю фотографа, який віртуозно володіє технікою, а високою якістю і можливостями самої техніки.

Розглянемо деякі з основних переваг дигітальних фотознімків. Миттєвий доступ: фотознімки готові до перегляду та обробки майже одразу після зйомки, оскільки процес оцифрування відбувається в момент експозиції.

Легка обробка: фотографії можуть бути легко оброблені. Серед можливостей поліпшення та модифікації зображення наявні ретушування, зміна контрасту, кольорів та інші операції.

Зручність зберігання: фотографії можна легко зберігати на цифрових носіях, які займають мало місця, і резервувати для збереження даних.

Легкість передачі: фотографії можуть бути легко передані через мережу Інтернет, зокрема електронну пошту або інші засоби зв'язку, що робить їх легкими для обміну з іншими людьми.

Універсальність: цифрові знімки зазвичай зберігаються в стандартних форматах, що дозволяє їм бути сумісними з багатьма програмами для перегляду і обробки фотографій.

Відсутність необхідності в плівці та обробці: порівняно зі звичайними плівковими фотографіями, електронні фотознімки заощаджують час і гроші, оскільки не потребують проявлення та сканування.

Як ми можемо відзначити, майже всі переваги стосуються саме зручності у використанні. Це, безумовно, привело до зростання популярності діджитал-фотографії як у професійному, так і в любительському сегменті.

Фах фотографа став дуже популярним. Попит на фотографічні зображення з появою інтернет-магазинів, комерційних сайтів зростає щорічно. Але в мистецькому середовищі всі ці переваги мають зворотній аспект, оскільки фотомистецтво прагне не кількості і якості зображення, а особистого індивідуального самовираження.

Створити унікальний контент стає дедалі важче. Інструментарій цифрової фотографії звужує кордони самопрояву, залишаючи авторам лише «комп'ютерні» можливості при постобробці. Але це не всім до вподоби.

Якщо раніше для отримання чіткого зображення з високою деталізацією і гарною композицією від фотографа потребувалися великий досвід, роки тривалої практики та знання, то зараз таке зображення робиться миттєво за допомогою

звичайного смартфона, не кажучи вже про професійні камери з просунутим програмним забезпеченням і автоматичними налаштуваннями.

Матриці, що відповідають за якість зображення, майже не відрізняються одна від одної, незалежно від виробника. А ціна камер професійного рівня залишається занадто високою навіть для фотографів, для яких зйомки — основне джерело прибутку. Усе це призводить до зменшення попиту авторів, що асоціюють себе зі сферою мистецтва, на цифрову фотографію. Вони цінують, в першу чергу, індивідуальний підхід і «відмінності», що їх може надати саме аналогова фотографія.

Давайте розглянемо переваги аналогової фотографії порівняно з цифровою:

1. Індивідуальність та особливість фотографій: аналогова зйомка надає авторам більше можливостей для виразності та індивідуальності через вибір плівки, типу камери та обробку фотографій. Кожна плівка має свої характеристики, що забезпечують результат, що відрізняє її від інших.
2. Повільний процес проявлення плівки та друку відбитків: попри неочевидність цієї думки (адже час нині є чи не однією з найбільших цінностей), аналоговий процес фотографування заохочує фотографів до більшого контролю та уваги до деталей.
3. Відсутність можливості безмежної серійної зйомки змушує фотографа ретельно планувати і вибирати кожний кадр.
4. Відчуття автентичності: багато як глядачів, так і художників цінують аналогову фотографію за її відчуття автентичності. Вона може додати ностальгійну ауру та теплоту до фотографій, що важко досягти з цифровою технікою.
5. Креативність через обмеження: обмеження, які представляє аналогова фотографія (наприклад, кількість кадрів на плівці), можуть спонукати фотографів до пошуку нових способів вираження та розвитку креативності.
6. Збільшення інтересу до старих камер: чимало фотографів-любителів та професіоналів відновлюють старі аналогові камери та прагнуть вивчити їхню роботу, що сприяє популяризації цієї техніки.
7. Архівна цінність: аналогові фотографії мають велику архівну цінність через свою стійкість та можливість збереження протягом десятиліть.

Звісно, аналогова фотографія не замінить цифрову техніку, але вона може існувати як альтернатива та додатковий інструмент для фотографів та художників. Важливо відзначити, що кожна форма фотографії має свої переваги та обмеження, і вибір залежить від індивідуальних вподобань та завдань фотографа.

У сучасному українському фотомистецтві залишилось чимало майстрів, які працюють з аналоговою фотографією. Одним з тих, хто повністю проігнорував появу цифрової фотографії, є Олександр Гяделов.

Олександр Гяделов — український фотограф-документаліст. Народився 30 липня 1956 року в місті Легниця (Польща).

Гяделов отримав численні нагороди та відзнаки за свою роботу, включаючи Гран-Прі Укрпресфото-97 та приз Hasselblad на конкурсі європейської фотографії. Його роботи також були відзначені різними фондами і організаціями, такими як Mother Jones International Fund for Documentary Photography.

Гяделов не обмежується відображенням лише воєнних конфліктів, а також звертається до інших соціальних тем, таких як безпритульні діти, епідемії ВІЛ/СНІД, туберкульозу, наркоманія та інші.

Олександр Гяделов продовжує свою роботу в цій галузі, і його довгострокові документальні фотопроєкти допомагають розкрити складність та глибину сучасних глобальних проблем.

У 2020 р. Олександр Гяделов став лауреатом Шевченківської премії 2020 р. за фото-проект «Карусель».

Знімає майстер на одну з найкласичніших плівкових камер — Leica M6, з якою майже не розлучається. Вибір інструменту цілком виправданий. Камера дозволяє робити знімки високої якості, що зумовлено вимогами до робіт виставкового рівня. Порівняно з сучасними дзеркальними апаратами вона маленька, непомітна і, з відповідними навичками, дуже зручна.

Практично всі його роботи зняті на чорно-білу плівку. Гяделов у своїх інтерв'ю неодноразово коментує цей аспект, повторюючи, що чорно-біла плівка надає йому можливість робити відбитки власноруч і це йому подобається, а не делегувати друк стороннім лабораторіям.

Чорно-білі фотографії Гяделова зворушливо-пронизливі і правдиві. Складні соціальні явища, з якими працює фотограф, потребують не тільки досконалої майстерності, а і безумовної людяності й особистої емпатії. Уміння зазирнути в чужий біль та передати його за допомогою плівки. Налagodити чесні і прозорі відносини з тими кого знімаєш. Інакше тобі не повірять і не дадуть можливості зробити знімок.

Це є необхідною умовою для роботи з гостросоціальними темами, на яких фокусується майстер. Він звертає увагу першочергово на те, що зазвичай залишається за лаштунками, те, що не хочеться згадувати. У буденному житті ми перестаємо помічати, що поруч з нами відбувається безліч трагічних історій. Фотографії Гяделова дивляться на нас очима його героїв, його очами.

Світлини фотографа нагадують роботи американських фотографів початку ХХ сторіччя Льюїса Хайна (англ. Lewis Wickes Hine, 1874–1940) та Якоба Рііса (англ. Jacob August Riis, 1849–1914). Ці автори також висвітлювали явища, які суспільство не бажало помічати. Але після оприлюднення знімків влада була вимушена реагувати, робити висновки і створювати умови для виправлення і покращення ситуації.

С. Наумова

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕЛЕБАЧЕННЯ КАНАДИ (З ДОСВІДУ УКРАЇНСЬКОГО СТАЖИСТА)

S. Naumova

FEATURES OF THE FUNCTIONING OF CANADIAN TELEVISION (FROM THE EXPERIENCE OF A UKRAINIAN INTERN)

Канада — це країна, що є другою за величиною у світі і має розвинену економіку, різноманітну культурну спадщину та природну красу. Канадський менталітет і стиль життя кардинально відрізняються від європейських уявлень про світ, а телебачення є безпосереднім відображенням колективного менталітету та моделі життя для кожного суспільства. Протягом піврічного стажування на канадському телебаченні є достатня можливість визначити специфіку його устрою та особливості роботи.